

Over ons

Chantal Heijdeman (1967) heeft de afgelopen jaren op aanvraag gewerkt in en met verschillende groepen mensen bij themadagen, workshops en opleidingen. Zij laat zich inspireren door het menselijk potentieel en ieders individuele inbreng. De euritmische beweging biedt de mogelijkheid in een universele bewegingstaal te komen. Deze bouwstenen liggen ten grondslag aan de creatie van een sociaal kunstwerk.

Annemarie Sijens (1956) is bouwkundig ingenieur. Ze werkte als leidinggevende bij de (semi)overheid en op vrijescholen. Steeds stond het ontwikkelen van mens en organisatie centraal, met als belangrijke vraag: kan dat anders dan top-down? Zij onderzoekt verschillende aspecten van sociale kunst en verzorgt sinds 2018 workshops en cursussen over het bouwen aan een gezamenlijke toekomst.

Feedback

Annemarie gaf cursussen in Amersfoort, Bergen, Breda, Het Gooi, Schoorl en Zutphen. Hieronder een greep uit de feedback op de cursus *Bouwen aan onze toekomst op de grondsteenspreuk* die ze vorig jaar afrondde.

Je hebt vele vensters voor mij geopend in verschillende soorten en maten en kleuren waardoor het licht binnen kan schijnen, Hilly
Een nieuw evenwicht en ook weer niet uit 't evenwicht. Het blijft werken, blijft boeien, dank je wel, Pieter Joost

Dank, veel dank voor zoveel uitleg, samenspraak en 'werk', Corneli

Hartelijk dank voor je enthousiasme en het delen van je kennis over dit onderwerp, Rob

Dank voor de veelheid aan informatie waar ik op zoek ga naar mijn plek met behulp van de grondsteen, Petra

Heel veel dank voor deze bijzondere en inspirerende cursus, Mirjam

Grazie voor de krachtige, inspirerende inzichten en beelden die je me hebt gegeven, Jolente

Meer info over ons: www.uiteligenbeweging.org | www.peripatos.nl vs260514

Cursus Sociale kunst

Handelen uit geestdrift & geestlicht

vier donderdagochtenden
oefenen in gesprek, euritmie, lijn & kleur
met Chantal Heijdeman & Annemarie Sijens

start 17 september 2026

Over de cursus

“Sociale structuren verouderen; uit de diepten van mensenzielen moeten de drijfveren voor vernieuwing stammen.” Met dit citaat wees Rudolf Steiner op een belangrijk menselijk vermogen: vernieuwingskracht. Welke drijfveer, of anders gezegd drift, had Steiner op het oog?

Het antwoord op die vraag is belangrijk, want in het dierenrijk zijn alle driften gericht op de instandhouding van het eigen lichaam en op het voortbestaan van de soort. Honger, dorst, kou en warmte drijven een dier tot actie. Ook wij mensen zijn behoudend en onvrij in de zorg voor onze lichamelijkeheid. Hoe kan een drift dan vernieuwend werken? Onze taalgeest geeft een bevrijdend antwoord op die vraag: ‘In geestdrift’. In warme liefde tot de daad die ons hart aanmoedigt, onze ledematen aanvuurt. Warmte ontwikkelt zich in individuele zielendiepten, maar dat de bron van vernieuwing nu in duisternis ontspringen moet, is een nieuw fenomeen. Millennia lang immers speelde het licht der hoogten de hoofdrol. Ingewijden gaven hun samenlevingen top-down vorm en lieten daartoe grootse bouwwerken oprichten. Bouwkunde vormde beschavingen. Het meten, wegen en tellen dat in de bouw nodig is, maakte vervolgens vrije aardeburgers van ons.

Kijk je om je heen, dan merk je dat top-down werken tegenwoordig destructief uitpakt op ons sociale leven. Wij moeten nieuwe wegen vinden naar de geest. Steiners citaat markeert de omslag van bevrijdend licht naar warme liefde, die bottom-up tot sociale initiatieven leidt. Tegelijkertijd luistert het werken met warmte nauw. Licht blijft nodig. Maar in welke vorm? Zo gauw je met zulke vragen gaat leven, merk je dat sociale kunst een evenwichtskunst is. Hoe evenwicht in en tussen ons gestalte krijgt, onderzoeken we beeldend, euritmiserend, in gesprek met elkaar.

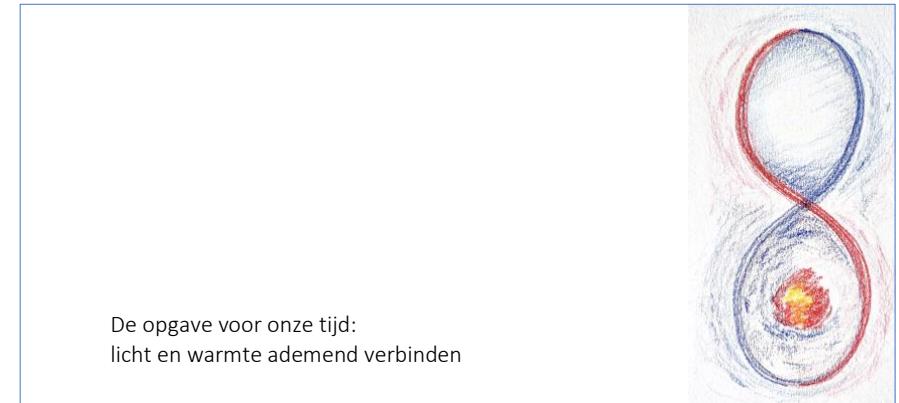

Doel en opzet cursus

Je beter toerusten voor de samenwerking met goede hiërarchische wezens. Warmte en licht ontvangen wij van hen. Met hulp van ieders individuele fantasie en techniek kunnen wij mensen godendoelen op aarde gronden. Dan werken we als tiende hiërarchie. Het betekent dat naast input van Annemarie en Chantal

jouw bijdrage van wezenlijk belang is. De deelnemers doen mee. Aan de hand van vragen brengt ieder zijn eigen ervaringen in. Wij hebben alvast vier vragen geformuleerd: Waar sta je voor? Waar loop je warm voor? Wanneer verandert individuele levenskunst in sociale kunst? En tot slot: Waaraan herken ik de medewerking van hiërarchische wezens? In de loop van de cursus voegen we hier samen nieuwe vragen aan toe.

Elke bijeenkomst start met een inleiding over het thema. Daarna oefenen we met behulp van lijn, kleur en eurythmie, maar vooral in gesprek met elkaar.

De opgave voor onze tijd:
licht en warmte ademend verbinden

Inhoud digitale syllabus

Motto van de Sociale Ethiek, Grondsteenspreuk en ongedrukte passage, alle gesproken door Rudolf Steiner.

Essay geestlicht en geestdrift, samenvatting van een tekst van Rudolf Steiner over dit thema, vijf oefeningen voor thuis en een samenvatting van haar inleidingen op de cursusdag, door Annemarie Sijens.

Praktische informatie

Data: 17 september, 15 oktober, 12 november en 10 december, van 10.00 – 13.00. Inloop vanaf 09.45

Prijs: € 100,- incl. koffie en thee, syllabus, tekenmateriaal

Locatie: Rafaelkerk, Van Tetslaan 4 in Zeist

Voorkennis is niet nodig, wel goede wil. We gaan ervan uit dat ieder thuis met aspecten van sociale kunst oefent en op de resultaten terugblijkt. De oefentijd bedraagt 5 tot 10 minuten per dag.

De cursus gaat door bij 10 deelnemers. Het maximum aantal is 15.

Info en aanmelden: Annemarie Sijens, peripatos@kpnmail.nl, 06 29 55 71 42.